

A white horse is captured in motion, running on a sandy beach. The horse is the central focus, with its body angled towards the right. The background shows a clear blue sky and a rocky coastline in the distance. The overall scene is bright and sunny.

Vigtige regler for hold af heste i Danmark!

Alle, der beskæftiger sig med heste, har igennem de senere år skulle forholde sig til en masse forskellige love og regler herunder EU-regler om bl.a. CHR, transport, foderhygiejne, ejerforhold, konsumstatus og hestepas m.m.. Vi har der foruden fået en national Dansk lov om hold af heste. Den stiller krav til bl.a. opstaldning, motion, foder, tilsyn, håndtering, træning og stiller også krav om ansvarsforsikring på alle heste i Danmark.

Registrering og hestepas

Allerede i 2008 blev der stillet krav om, at alle heste skulle være identificeret og have et hestepas med medicinsider. Dette var hovedindholdet i EU forordning 504/2008. Forordningen blev suppleret med en dansk bekendtgørelse, der bl.a. specificerede en overgangsperiode for reglernes ikrafttræden, så først per 1. januar 2012 havde et generelt krav om identifikation og hestepas med medicinsider virkning. Alle pas der er udstedt af SEGES Heste efter d. 1/7-2009 (datoen findes nederst i højre hjørne på passets forside) er opdateret med medicinsider. Opdaterede pas indeholder 56 sider, hvor ikke opdaterede kun indeholder 40 sider.

I 2016 så EU forordning 2016/429, også kaldet Dyresundhedsloven dagens lys. Loven har virkning fra 21. april 2021 og regulerer bredt indenfor alle typer af produktionsdyr, herunder også heste. Sigtet med loven er at fremme dyresundheden ved forebyggelse, overvågning og bekæmpelse af dyresygdomme. Dyresundhedsloven er siden udbygget med supplerende lovgivning; her er specielt EU forordning 2021/963 af 10. juni 2021 af relevans for registreringsområdet. Denne forordning regulerer identifikation og registrering af dyr af hestefamilien og fastlægger standardformater for hestepas.

Endvidere indeholder CHR bekendtgørelsen (BEK nr 1159 af 8/8/22) ud over regler for CHR registrering også regler for identifikation og registrering af heste.

De væsentligste registreringsmæssige lovkrav er som følger:

- Alle heste der befinder sig i Danmark skal registreres i den danske nationale hestedatabase. Det er ejers ansvar.
- Alle heste, der befinder sig i Danmark, skal have registreret deres permanente opholdssted i CHR og der skal føres fortegnelser over kortere flytninger (se særskilt afsnit om CHR).
- Registrering af ejerskab skal ske senest 7 dage efter hesten er handlet. Det er købers ansvar.
- Registrering af hestens afgang (død), skal ske indenfor 7 dage.
- Det er ikke muligt at udelukke hesten fra slagtning til konsum alene på baggrund af ejers ønske. Ved behandling med medicin uden kendt nedbrydningstid udelukkes hesten fra konsum. Dette skal registreres i passet og i hestedatabasen. Registreringen i hestedatabasen foretages elektronisk af dyrlægen. Fristen er 24 timer efter medicinering. Passet skal ikke indsendes til SEGES.
- Alle heste skal i forbindelse med flytning over landegrænser have udstedt sundhedscertifikat i TRACES. Der findes dog en nordisk aftale og en aftale omkring det dansk/tyske grænseland, der undtager heste i bestemte situationer.
- Hestepasset skal være udstedt inden hesten er 12 måneder gammel. Forlader hesten fødselsbedriften inden dette tidspunkt, skal passet dog være udstedt.

Opbevaring af pas – Opbevares på opstaldningssted eller hos ejeren?

Det er hestens ejer, der er ansvarlig for, at hesten er identificeret og har et hestepas. Det er derimod brugeren af hesten, der er ansvarlig for, at passet kan fremskaffes, når hesten er opstaldet på en rideskole, hestepension, i forbindelse med græsning m.v.. Definitionen af bruger er bred og kan medføre, at fx ejer af opstaldningsstedet vil blive anset for at være hestens bruger.

Det originale pas skal kunne fremskaffes umiddelbart, både i forbindelse med medicinering og ved kontrolbesøg fra offentlige myndigheder. Det kan derfor være nødvendigt at opbevare hestepasset på opstaldningsstedet. Hvis hesteejeren ikke ønsker dette, bør der udfærdiges en aftale mellem staldejer og hesteejer om, at sidstnævnte er ansvarlig for fremskaffelsen.

Hvis hesten har været til bedømmelse (kåring og materialprøve), og passet i den sammenhæng er opbevaret hos SEGES Heste til opdatering, kan hesten transporteres med en kvittering for indlevering af passet. En sådan kan fås fra det avlsforbund, der står for bedømmelsen.

Krav om registrering af heste i CHR (Det centrale Husdyrbrugsregister)

Alle steder, der holder heste, skal registrere sig i Det Centrale Husdyrbrugsregister (CHR). Dette er besluttet af Fødevarestyrelsen som en del af indførelsen af EU's dyresundhedslov. Loven gælder i hele EU og har fokus på opsporing og inddæmning af sygdomme.

Registreringen foretages af den ansvarlige for hesteholdet på www.landbrugsindberetning.dk eller i Fødevarestyrelsens app CHR, der kan hentes i App Store/Google Play.

Mange har måske i forvejen et CHR-nummer på ejendommen. I disse tilfælde skal der tilknyttes et hestehold til CHR-nummeret, hvilket også kan gøres på www.landbrugsindberetning.dk.

Det er den ansvarlige for hesteholdet, der skal lade sig registrere. Derfor afhænger registreringen ikke af, hvem der ejer den jord eller de bygninger, hvor hestene opholder sig. Hvis man som hesteejer eksempelvis lejer jord eller bygninger af naboen, og man selv står for fodring og tilsyn, er det hesteejeren og ikke naboen, der skal registrere hesteholdet.

Den digitale registrering omfatter såvel selve hesteholdet som de heste, der befinder sig permanent på stedet. Permanent skal i denne forbindelse som hovedregel forstås som over 30 dage.

Oprettelse i CHR registret på www.landbrugsindberetning.dk er ikke kompliceret.

Fødevarestyrelsen har publiceret en video på 2 minutter, der forklarer fremgangsmåden ved registrering. Videoen findes på Fødevarestyrelsens hjemmeside www.fvst.dk ved at søge på "registrere hestehold".

Samtidig skal der føres manuelle fortegnelser over alle midlertidige flytninger. Disse skal ikke indberettes, men skal kunne fremvises ved en evt. kontrol.

Følgende skal noteres:

- Hestens chipnummer og UELN
- Dato for ankomst til stedet og besætningsnummer på det sted, hesten er kommet fra
- Dato for flytning fra stedet og besætningsnummer på det sted, hesten flyttes til

Kravet om fortegnelser er lempet for steder, hvor hesten ofte opholder sig; her er der ikke krav om angivelse af dato, men blot hvilken besætning, hesten ofte opholder sig i.

Regler om foderhygiejne

Den 1. januar 2006 trådte reglerne om foderhygiejne i kraft i Danmark. Disse regler er en følge af en række sager om forurening af fødevarer i Europa, bl.a. smitte med kogalskab gennem kød- og benmel og dioxin i svinefoder. Reglerne indeholder en række krav til foderproduktionen og selve fodringen af produktionsdyr. Heste er omfattet af reglerne, da de slagtes til konsum. Produktion, håndtering og brug af foder til produktionsdyr kræver, at du er registreret i Fødevarestyrelsen.

Du skal derfor være registreret

- når du dyrker foderafgrøder, f.eks. græs, korn og halm
- når du fodrer fødevareproducerende dyr, f.eks. heste

Dog er du undtaget kravet om registrering efter foderhygiejneforordningen

- hvis du sælger under 5 tons foder pr. år i en radius af under 20 km,
- hvis du udelukkende har heste og alle hestene er udelukket fra konsum

Du bliver registreret ved at bruge www.landbrugsindberetning.dk. Det er den ansvarlige for fodringen af hesten/hestene, der skal registrere. Det vil sige at det sagtens kan være den ansvarlige for en rideklubs fodring i en lejet stald, der lader sig registrere. Det kan også være den enkelte hesteejer, hvis det er hesteejeren, der er ansvarlig for fodringen af sin egen hest (fodervært).

Registreringen er ikke kompliceret. På [landbrugsindberetning.dk](http://www.landbrugsindberetning.dk) går du til punktet "Foder og fødevarer" og udfylder alle relevante punkter.

Langt de fleste kan nøjes med at blive registreret til almindeligt foder. Men hvis du blander rene tilsætningsstoffer eller forblandinger i foderet, skal du registreres efter det man kalder HACCP – princippet. HACCP registrering er mere omfattende, og også forbundet med omkostninger. Det kan aflæses på produkternes etiketter, om der er tale om forblandinger eller tilsætningsstoffer.

I forbindelse med fællesopstaldning, hvilket bl.a. omfatter rideskoler, hestepensioner, træningsstalde, er det ofte nok hvis den ansvarlige fodermester registreres. Hvis enkelte hesteejere varetager fodringen af egne heste i sådan en stald, så lader disse sig bare registrere i www.landbrugsindberetning.dk. Det anbefales at ansvarsfordelingen for registrering og overholdelse af foderhygiejneforordningen præciseres i opstaldningskontrakter.

Hvis dine heste er undtaget fra konsum

Heste som er udelukket fra konsum kategoriseres som selskabsdyr/hobbydyr. Dermed er deres fodring undtaget fra foderhygiejneforordningens bestemmelser. Foderet til heste, som er udelukket, skal dog fortsat opfylde foderlovgivningens almindelige bestemmelser, hvilket bl.a. betyder at foderet ikke må være farligt for hesten og indeholde tungmetaller m.m.. Hvis man kun har heste og alle heste er udelukket fra konsum i EU, er man helt undtaget fra reglerne i foderhygiejneforordningen. Man skal derfor ikke registreres til foderproduktion eller fodring af fødevareproducerende dyr. Reglerne om foderhygiejne findes i foderhygiejneforordningen (183/2005).

Regler om medicinhandling i hestebesætninger

Siden 1. februar 2007 har der været krav om, at dyreejere og deres medhjælpere skal have gennemført et godkendt kursus i håndtering af veterinære hjælpemidler til produktionsdyr, hvis de anvender veterinære lægemidler. Undtaget fra kravet om kursus er alle, der før 1. februar 2007 har haft 6 måneders sammenhængende praktisk fuldtidsarbejde med produktionsdyr, hvor medicinhandling har været en del af arbejdet. Anvendelse af lægemidler på heste, som er udelukket fra konsum, er fritaget fra kravet. Det betyder, at du selv må give ormekur og efterbehandle heste (også intramuskulært) ved sygdom.

Det er altid hesteejeren, der er ansvarlig, for anvendelse og opbevaring af lægemidler til egen hest. Ejeren skal føre optegnelser over medicinanvendelse, med mindre hesten er udelukket fra konsum. Derfor er det også ejeren, der bliver straffet, hvis optegnelserne ikke er korrekte. Ulovlige lægemidler er altså generelt set hesteejerens ansvar, men særlige forhold kan gøre sig gældende. Det kan f.eks. være en aftale med ejer og opstaldningssted (rideskole) om, at de tager sig af medicinsk behandling. I sådanne tilfælde vil der foretages en konkret vurdering af ansvarsforholdene.

Når ejeren/besætningsansvarlige anvender receptpligtige lægemidler skal følgende anføres:

1. Dato for behandlingens indledning og afslutning
2. Identifikation af hesten
3. Årsag til behandling
4. Anvendt lægemiddel
5. Dosering af lægemiddel, og hvordan det indgives.

Det kan anbefales at føre de krævede notater samlet i en notesbog/et kladdehæfte eller lignende, i datoorden. Ligeledes bør tilbageholdelsessedlerne på heste, som ikke er afmeldt konsum opbevares i datoorden i mindst 5 år.

Tidligere skulle det anføres hver dag, den samme hest blev behandlet med receptpligtig medicin. Som nævnt ovenfor er det nu nok at anføre behandlingens indledning og afslutning. Besætninger, hvor alle heste er afmeldt konsum er undtaget for ovenstående krav. Emballagen med etikette (hvor bl.a. hestens og dyreejerens navn skal fremgå) og tilbageholdelsessedlen (anvisningsseddel) skal altid opbevares. Når ordinationsperioden er slut, skal eventuelle medicinrester kasseres, og enten afleveres til dyrlægen eller på apoteket. Heste, som er afmeldt konsum, kan få ordineret medicin til længere perioder. For heste til konsum skal dyrlægen re-ordinere hver 5. dag.

Krydsoverensstemmelse

Krav om pas og tilgængeligheden af dette er ikke omfattet af krydsoverensstemmelse (KO). Kravene til medicinbehandling og foderregistrering gælder kun fødevareproducerende dyr. Det betyder, at en hest som er udtaget af fødekæden og dermed ikke længere er et fødevareproducerende dyr, ikke er omfattet af KO-krav om medicin og foder. Passet bruges til at dokumentere, at hesten er undtaget fra konsum.

Det er den enkelte ejer der er ansvarlig for lægemidler til sin egen hest. Det kan evt. aftales i en opstaldningskontrakt, at opstaldningsstedet er ansvarlig.

Der er krydsoverensstemmelse på reglerne for foderhygiejne, samt brug og opbevaring af medicin til fødevareproducerende dyr, herunder optegnelser over brug af lægemidler. Det betyder, at du kan blive trukket i landbrugsstøtten, hvis du får enkeltbetalingsstøtte og overtræder reglerne.

Krav om ansvarsforsikring på heste

Ejere af heste har siden den 1. juli 2008 været erstatningsansvarlige for skader forvoldt af løsgående heste. Der stilles i den forbindelse krav om, at hesteejeren sørger for, at hesten er ansvarsforsikret. Det gælder også selvom hesten er opstaldet et andet sted, f.eks. hos en træner eller berider.

De fleste privatejede heste er dækket af familiens almindelige forsikringer, som f.eks. indbo-, ulykkes- eller familieforsikringen. Det anbefales at kontakte forsikrings-selskabet, hvis man er i tvivl. Heste i erhvervmæssigt hestehold skal forsikres særskilt.

Regler for transport af heste

Transport af heste har igennem de senere år givet anledning til mange spørgsmål. En EU transportforordning om transport i økonomisk virksomhed trådte i kraft med virkning fra d. 5. januar 2007.

Det er langt fra de fleste, der er omfattet af transportforordningen. Det afgørende spørgsmål er, om transporten er privat eller en del af økonomisk virksomhed. Hvis transporten er privat er der ikke vigtige ændringer i forhold til tidligere, da disse transporter ikke er underlagt reglerne i transportforordningen.

Hvis det derimod er en transport som foretages i forbindelse med økonomisk virksomhed, er der krav til/om:

- Transportmidlets indretning og strøelse
- Godkendelse af transportmiddel til dyretransport
- Kompetencebevis (AMU-uddannelse eller 8 timers Internetkursus hos www.slu.se)
- Autorisation hos Fødevarestyrelsen
- Transportdokument:
  - Afgangssted og tidspunkt, bestemmelsessted og forventet transportvarighed
- Der er yderligere krav til lange transporter (over 8 timer)
  - bl.a. vandforsyningsanlæg og ventilation

Er man omfattet af transportforordningen, er der mulighed for at transportere uden krav om autorisation og kompetencebevis, hvis transporten er under 65 km hver vej, men de øvrige betingelser til ruteplan, godkendelse af transportmidlet, transportmidlets indretning (herunder strøelse) m.m. stadig er gældende.

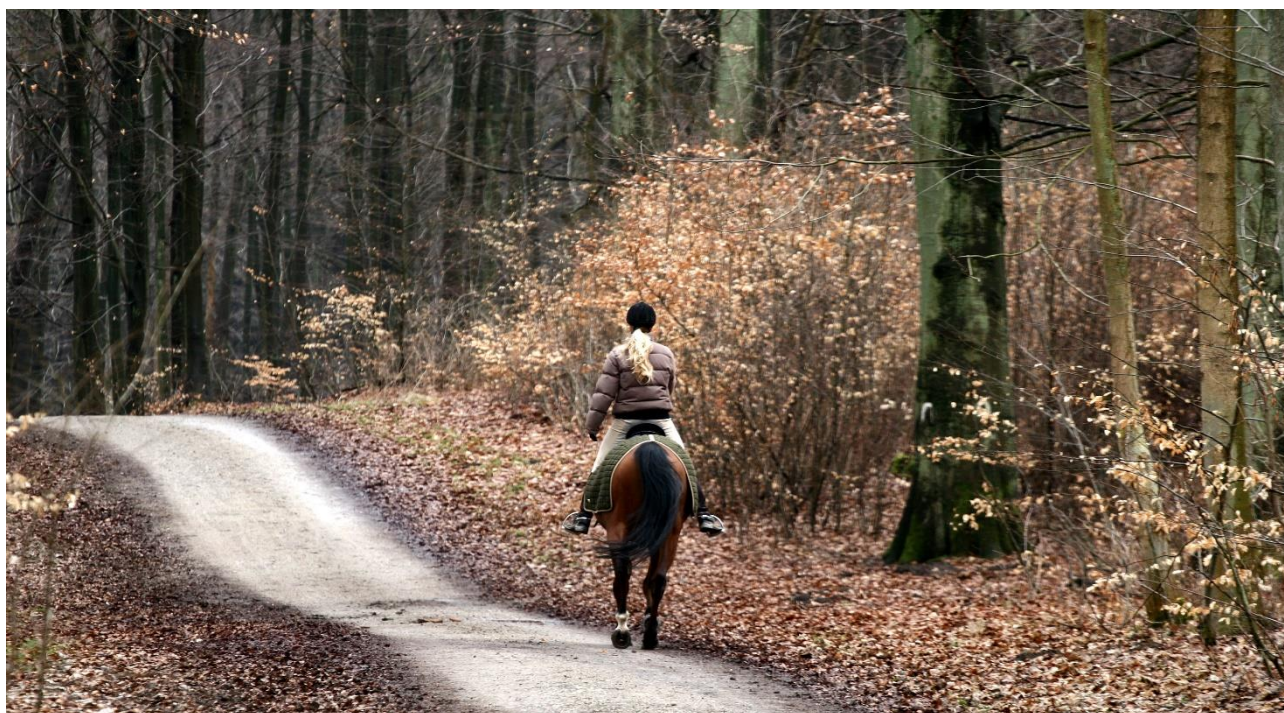
Paskrav under transport

Som udgangspunkt skal hestens originale pas altid følge hesten, således også under transport.

De eneste undtagelser er:

- Heste der flyttes i forbindelse med græsningskift, til og fra sommergræsarealer, hvor passet kan tilvejebringes på afgangsbefridningen
- Ikke fravænnede føl, der ledsages moderen eller ammehoppe
- Heste, hvis pas er til opdatering ved pasudstedende organisation, f.eks. efter kåring. I disse tilfælde medbringes en attestation for afleveringen af pas hos avlsforbundet.
- Heste der flyttes eller transporteres i en nødsituation

Husk, at alle der transporterer heste, skal medbringe hestens ID-dokumenter (pas) og køretøjets registreringsattester. Det anbefales også at strø i forbindelse med privat transport.

Regler ved flytning af heste over grænser

Alle heste skal ledsages af et sundhedscertifikat, når de flyttes til øvrige EU-medlemslande eller samhandelslande. Sundhedscertifikatet udstedes i EU's TRACES system og fungerer som en garanti over for andre lande, for at din hest ikke medbringer smitsomme sygdomme. Ét sundhedscertifikat kan omfatte enkelte individer eller flere heste til samme bestemmelsessted. Sundhedscertifikatet udstedes af embedsdyrlæger fra Fødevarerregionen. Embedsdyrlægen tilser hestene i forbindelse med udstedelse af sundhedscertifikatet. Hvis du ønsker at rejse med din hest over grænser skal du derfor kontakte din Fødevarerregion og bestille et tilsyn af hesten. Tilsynet skal gerne bestilles 5 dage før afrejse.

Danmark har indgået en aftale med Sverige, Norge og Finland – den såkaldte "Nordiske aftale" – om midlertidig indførsel af registrerede heste i forbindelse med konkurrencer. Det betyder, at registrerede heste fra Sverige, Norge, Finland og Danmark, som skal deltage i konkurrencer i de respektive lande, kan krydse landegrænsen uden et sundhedscertifikat og uden forudgående veterinær besigtigelse før transporten, hvis de ledsages af en konkurrenceanmeldelse og et gyldigt hestepas.

Udstedelse af et sundhedscertifikat er gebyrbelagt. Fødevarerregionen fakturerer for den tid, der bruges på en sag. Hvis man ønsker at spare Fødevarerregionens tid, og dermed omkostninger, så gælder det om at forberede besøget. Det drejer sig om at registrere i TRACES på forhånd og ligeledes at stille computer, printer (inkl. Internet) til rådighed for embedsdyrlægen ved besøget. Hvis hesteholderen ikke selv ønsker at sætte sig ind i TRACES, kan man betale for, at embedsdyrlægen ordner det hele. Dette tilbud kan man også benytte, hvis man ikke har adgang til computer, printer og internet i nærheden af hvor hesten skal synes. Fødevarerregionen har oprettet en hotline vedrørende brugen af TRACES. Hotline tilgås på ekc@fvst.dk eller tlf. 7266 1801.

SEGES
INNOVATION

Agro Food Park 15, Skejby, DK 8200 Århus N